

Beleidskader Risicomanagement

opvolging RKC onderzoek

Context en achtergrond



- Onderzoek Rekenkamer
- Extern/raad (raden): toezicht en verantwoording
- Intern/sturing: beheersing van risico's

Meer dan financieel

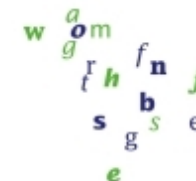


- Als gemeente vinden we het belangrijk om een **integrale benadering** als basis te hebben.
- Traditioneel worden veel risico's nog altijd **financieel** beoordeeld. Dit komt ook terug in de methodiek die gemeenten hebben met de paragraaf weerstandsvermogen. Dit is een **beperkte benadering!**
- Daarom streven wij naar een **Gemeente Brede Risico Analyse** die verschillende terreinen dekt.
- Door risico-inventarisatie plaats te laten vinden door een GBRA is er goed **zicht op het totaal** aan risico's.
- Het beleidskaders is vooral opgesteld vanuit de GBRA gedachte. Daarom wordt in de paragraaf risico/s en weerstandsvermogen een aparte paragraaf opgenomen met overige risico's. Deze risico's komen uit de GBRA naar voren en zijn beoordeeld als impactvol

Opzet GBRA, alles komt samen



rechtvaardig



tytsjerksteradiel
- selsstinnich

Beleidskader Risicomanagement: De Gemeente Brede Risico Analyse

Risico categorieën:

- ✓ Maatschappelijke
- ✓ Politiek/bestuurlijk
- ✓ Financieel/economisch
- ✓ Grondexploitatie
- ✓ Fiscaal
- ✓ Rechtmatigheid
- ✓ Juridisch/wettelijk
- ✓ Privacy & Integriteit
- ✓ Fraude & corruptie
- ✓ Bedrijfscontinuïteit
- ✓ Organisatorisch/personeel
- ✓ Technisch
- ✓ (digitale) Veiligheid
- ✓ Fysiek bezit

in beeld brengen van risico's

Wettelijk toezicht

- (verbijzondere) Interne Controle
- Ensja (BAG, BRO, WOZ)
- Interbestuurlijk toezicht provincie (IBT)
- Tax Control Framework en HT (fiscaliteit)
- Beveiligings- en gegevensbeschermingsrisico's: rapportages FG/CISO
- Rapportages Toezichthouder WMO
- Audit Wet Politie gegevens
- 213a onderzoeken

Risicoparaaf: Bedrijfs-, beleids- en uitvoeringsrisico's : jaarlijkse risicosessies.

Verbonden Partijen

Fraude Misbruik en oneigenlijk gebruik

Beleidsdoelen:

- Voortgangsrapportage coalitie uitvoeringsprogramma's
- Methodiek A3 teamplannen

informatie over Risico's zichtbaar in:

- Interne rapportages toezichthouders waaronder IC rapportage
- Rechtmatigheidsverantwoording
- verantwoording P&C paragraaf bedrijfsvoering
- Paragraaf P&C Risico/weerstands- vermogen
- MJP (meerjaren- prognose Grex)
- Paragraaf P&C Verbonden Partijen
- Rapportage FMO
- Periodieke P&C rapportage(begrotingswijzigingen); informatie onder overige ontwikkelingen

Verwerken van en rapporteren over risico's:

1. Risico's uit risicosessie en interne rapportages afwegen voor opname in intern risico register.
2. Waar van toepassing de te implementeren beheersmaatregelen naar aanleiding van bevindingen uit verschillende rapporten en risicosessies in verbetermonitor opnemen.
3. Kwalificatie risico's via methode risicoklasse (brondocument is risico register)
4. Gele en rode klasse opnemen in risicoparaaf weerstandsvermogen
5. Berekenen benodigd weerstandsvermogen
6. Rapportage via paragraaf risico en weerstandsvermogen van de gekwantificeerde risico's en overige niet financiële maar wel significante risico's vanuit deze GBRA aanpak

Management/directie sturing:

- Kwartaal gesprekken management
- Diverse (P&C) rapportages
- Verbetermonitor 2.0

Informatie en sturing College:

- Minimaal 2x per jaar verbetermonitor
- Diverse (P&C) rapportages (minimaal 1x per kwartaal)

Kaderstellend raad o.a.:

Vaststellen beleidskader Risicomanagement

Vaststellen beleid
Vaststellen verordeningen
Vaststellen normenkader
Vaststellen controleprotocol accountant
Zienswijzen verbonden partijen
Risicoparaaf raadsvoorstellen

Vaststellen: jaarverslag, begroting, en rechtmatigheidsverantwoording

Toezicht raad middels o.a.:

- Begroting en Jaarverslag: via paragraaf bedrijfsvoering en de paragraaf risico en weerstandsvermogen en verbonden partijen.
- Begrotingswijzigingen (inclusief significante ontwikkelingen)
- Accountant: Management Letter en jaarverslag
- Rechtmatigheidsverantwoording college

Keus: risicoklassen en hoe verwerken



Risicoklasse	Kans 1	Kans 2	Kans 3	Kans 4	Kans 5
Bruto omvang * kans	<10%	10%-30%	30%-60%	60%-80%	80%
score 5: >€2.500.000	5	10	15	20	voorziening vormen
score 4: € 1.250.000-€2.500.000	4	8	12	16	
score 3: € 500.000-€1.250.000	3	6	9	12	
score 2: € 100.000-€500.000	2	4	6	8	
score 1: <€100.000	1	2	3	4	

Keus: welk weerstandsvermogen



$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandsvermogen}}$$

De ratio kan aan de hand van onderstaande tabel (weerstandsnorm) worden beoordeeld.

Ratio weerstandsvermogen	Waarderingscijfer	Betekenis
> 2	A	Uitstekend
1,4 – 2,0	B	Ruim voldoende
1,0 – 1,4	C	Voldoende
0,8 – 1,0	D	Matig
0,6 – 0,8	E	Onvoldoende
< 0,6	F	Ruim onvoldoende

De gemeente streeft naar een minimaal voldoende weerstandsvermogen; waarderingscijfer C (1,0 – 1,4)).

Overzicht (voorbeeld)



Algemene Reserve € 20 miljoen

Af: Bestemmingsreserve € 10 miljoen -/-

Beschikbare weerstandscapaciteit € 10 miljoen

Weerstandscapaciteit/-vermogen € 5 (= optelsom van potentieelrisico's)

Kans van optreden 50%

Netto risico € 2,5

∞ Ratio weerstandsvermogen **10 / 2,5 = 4,0 (= o.b.v. netto risico)**

Randvoorwaarden beleid



- Implementatie gedurende @jaren: systemen opzetten, gespreksstructuur uitrollen, archief/dossiers inrichten
- Structureel: periodieke gesprekken, conclusies borgen en vertalen
- Bewustwording blijvend vergroten: paragraaf in raad- en collegestukken
- Ook beleid Fraude, Misbruik Oneigenlijk gebruik door college vastgesteld